ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हिर्: ॐ

2.2 द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - इष्टिविध

1

Contents

2.2 द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - इष्टिविधानं

🕉 नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः, हृरिः 🕉

2.2 द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - इष्टिविधानं

2.2 द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - इष्टिविधानं

TS 2.2.1.1

प्रजापंतिरितिं प्रजा-पितः । प्रजा इतिं प्र - जाः । असुजत । ताः । सृष्टाः । इन्द्राग्नी इतींन्द्र - अग्नी । अपेतिं । अगूहताम् । सः । अचायत् । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पितः । इन्द्राग्नी इतींन्द्र-अग्नी । वै । मे । प्रजा इतिं प्र - जाः । अपेतिं । अघुक्षताम् । इतिं । सः । एतम् । ऐन्द्राग्निमत्यैन्द्र - अग्नम् । एकांदशकपालिमत्येकांदश - कृपालम् । अपश्यत् । तम् । निरितिं । अवपत् । तौ । अस्मै । प्रजा इतिं प्र-जाः । प्रेतिं । असाध्यताम् । इन्द्राग्नी इतींन्द्र - अग्नी । वै । एतस्यं । प्रजामितिं प्र - जाम् । अपेतिं । गूहतः । यः । अलम् । प्रजाया इतिं प्र - जायैं । सन्न् । प्रजामितिं प्र - जाम् । विन्दतें । ऐन्द्राग्निमत्यैन्द्र - अग्नम् । एकांदशकपालिमत्येकांदश -कृपालम् । निरितिं । वपेत् । प्रजाकांम् इतिं प्रजा - कामः । इन्द्राग्नी इतींन्द्र - अग्नी । 1

TS 2.2.1.2

एव । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेंन । उपेतिं । धावति । तौ । एव । अस्मै । प्रजामितिं प्र - जाम् । प्रेतिं । साध्यतः । विन्दतें । प्रजामितिं प्र - जाम् । ऐन्द्राग्नमित्यैन्द्र - अग्नम् । एकांदशकपाल्रिमित्येकांदश - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । स्पर्द्धमानः । क्षेत्रें । वा । सृजातेष्वितिं स - जातेषुं । वा । इन्द्राग्नी इतींन्द्र - अग्नी । एव । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावृति । ताभ्यांम् । एव । इन्द्रियम् । वीर्यंम् । भ्रातृंव्यस्य । वृङ्के । वीतिं । पाप्मनां । भ्रातृंव्येण । ज्यते । अपेतिं । वै । एतस्मांत् । इन्द्रियम् । वीर्यंम् । ऋग्मति । यः । सृग्रांमितिं सं - ग्रामम् । उपप्रयातीत्युंप - प्रयातिं । ऐन्द्राग्निमत्यैन्द्र-अग्नम् । एकांदशकपाल्रिमत्येकांदश - कृपाल्रम् । निरितिं । 2

TS 2.2.1.3

व्येत् । स्ग्रांमितितं सं - ग्रामम् । उपप्रयास्यित्रत्युप - प्रयास्यत्र् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी । एव । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । तौ । एव । अस्मिन् । इन्द्रियम् । वीर्यंम् । धतः । सह । इन्द्रियणं । वीर्येण । उपं । प्रेति । याति । जयंति । तम् । स्ग्रांमितितं सं - ग्रामम् । वीतिं । वै । एषः । इन्द्रियेणं । वीर्येण । ऋद्भ्यते । यः । संग्रामितिं सं - ग्रामम् । जयंति । ऐन्द्राग्नित्यैन्द्र - अग्नम् । एकांदशकपालुमित्येकांदश - कृपालुम् । निरितिं । वपेत् । स्ग्रांमितिं सं - ग्रामम् । जित्वा । इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी । एव । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । तौ । एव । अस्मिन् । इन्द्रियम् । वीर्यंम् । 3

TS 2.2.1.4

धृतः । न । इन्द्रियेणं । वीर्येण । वीतिं । ऋद्भ्यते । अपेतिं । वै । एतस्मीत् । इन्द्रियम् । वीर्यम् । ऋगमृति । यः । एतिं । जनताम् । ऐन्द्राग्नमित्यैन्द्र - अग्नम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदश-कृपाल्म् । निरितिं । वृपेत् । जनताम् । एष्यन्न् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र- अग्नी । एव । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । तौ । एव । अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । वीर्यम् । धृतः । सह । इन्द्रियणं । वीर्यण । जनताम् । एति । पौष्णम् । च्रम् । अन्तं । निरितिं । वृपेत् । पूषा । वै । इन्द्रियस्यं । वीर्यस्य । अनुप्रदातेत्यन्त - प्रदाता । पूषणम् । एव । 4

TS 2.2.1.5

स्वेनं । भागुधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मै । इन्द्रियम् । वीर्यंम् । अन्नं । प्रेतिं । यच्छति । क्षेत्रप्तयमितिं क्षेत्र - पत्यम् । चरुम् । निरितिं । वपेत । जनताम् । आगत्येत्यां - गत्यं । इयम् । वै । क्षेत्रंस्य । पतिः । अस्याम् । एव । प्रतीतिं । तिष्ठिति । ऐन्द्राग्नमित्यैन्द्र - अग्नम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदश-कृपाल्म् । उपरिष्ठात् । निरितिं । वपेत् । अस्याम् । एव । प्रतिष्ठायेतिं प्रति - स्थायं । इन्द्रियम् । वीर्यम् । उपरिष्ठात् । आत्मन्न् । धत्ते ॥ 5

(प्रजाकांम इन्द्राग्नी - उपप्रयात्यैन्द्राग्नमेकांदशकपालुं नि- र्वीर्यं - पूषणंमे वै - कान्नचंत्वारिश्शर्च)
(A1)

TS 2.2.2.1

अग्नयं । पृथिकृत् इतिं पथि - कृतं । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यृष्टा - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । यः । दुर्,श्पूर्णमास्याजीतिं दर्,शपूर्णमास - याजी । सन्न । अमावास्यांमित्यंमा - वास्यांम् । वा । पौर्णमासीमितिं पौर्ण - मासीम् । वा । अतिपादयेदित्यंति - पादयंत् । पृथः । वे । एषः । अधीतिं । अपंथेन । एति । यः । दुर्,शपूर्णमास्याजीतिं दर्,शपूर्णमास - याजी । सन्न । अमावास्यांमित्यंमा - वास्यांम् । वा । पौर्णमासीमितिं पौर्ण - मासीम् । वा । अतिपादयतीत्यंति - पादयंति । अग्निम् । एव । पृथिकृत्मितिं पथि - कृतंम् । स्वनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । एनम् । अपंथात् । पन्थांम् । अपीतिं । न्यति । अनुङ्गान् । दक्षिणा । वही । हि । एषः । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । अग्नयं । व्रत्यंत्य इतिं व्रत-पृत्ये । 6

TS 2.2.2.2

पुरो़ डाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यृष्टा - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । यः । आहिंताग्निरित्याहिंत-अग्निः । सन्न । अन्नत्यम् । इव । चरेत् । अग्निम् । एव । न्नतपितिं न्नत - पृतिम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । एनम् । न्नतम् । एतिं । लृभंयृति । न्नत्यः । भवृति । अग्नये । रृक्षोृन्न इतिं रक्षः - न्ने । पुरो़ डाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यृष्टा - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । यम् । रक्षाः स्वेरन् । अग्निम् । एव । रृक्षोृहणृमितिं रक्षः - हनंम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । अस्मात् । रक्षाः सि । अपेतिं । हृन्ति । निरितितायामिति नि - शितायाम् । निरितिं । वृपेत् । ७ अस्मात् । रक्षाः सि । अपेतिं । वृपेत् । निरितिं । वृपेत् । ७ अस्मात् । रक्षाः सि । अपेतिं । हृन्ति । निरितितायामिति नि - शितायाम् । निरितिं । वृपेत् । ७

TS 2.2.2.3

निशिंतायामिति नि - शितायाम् । हि । रक्षार्थसि । प्रेरत् इतिं प्र - र्ड्रर्ते । स्प्रेंणांनीतिं सं - प्रेणांनि । एव । एनानि । हन्ति । परिश्रित् इति परिं - श्रिते । याज्येत् । रक्षंसाम् । अनंन्ववचारायेत्यनंत्त - अवचाराय् । रक्षोप्नी इतिं रक्षः - प्नी । याज्यानुवाक्ये इतिं याज्या - अनुवाक्ये । भवतः । रक्षंसाम् । स्तृत्ये । अग्नये । रुद्रवंत इतिं रुद्र - वते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालमित्यष्टा - कृपालम् । निरितिं । वृपेत् । अभिचर्न्नित्यंभि - चरन्नं । एषा । वै । अस्य । घोरा । तुनूः । यत् । रुद्रः । तस्मे । एव । एनम् । एतिं । वृश्चित् । ताजक् । आर्तिम् । एतिं । ऋच्छति । अग्नये । सुर्भिमत् इतिं सुरभि - मते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालमित्यष्टा - कपालम् । निरितिं । वृपेत् । यस्यं । गावंः । वा । पुरुषाः । 8

TS 2.2.2.4

वा । प्रमीयेरिन्नितिं प्र - मीयेरन्न् । यः । वा । बिभीयात् । एषा । वै । अस्य । भेषज्यां । तृन्यः । यत् । सुर्भिमतीतिं सुर्गभ-मतीं । तयां । एव । अस्मै । भेषजम् । करोति । सुर्भिमत् इतिं सुर्गभ - मतें । भृवति । पूर्तीगुन्धस्येतिं पूर्ती - गुन्धस्यं । अपंहत्या इत्यपं - हृत्यै । अग्नयं । क्षामंवत् इति क्षामं - वते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्गित्यष्टा - कृपाल्गम् । निरितिं । वृपेत् । सुग्रांम इतिं सं - ग्रामे । सँयत्त इति सं - यत्ते । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । एव । एनम्

। शुमुयित्वा । परान्ं । अभि । निरितिं । दिशति । यम् । अवरेषाम् । विद्ध्यन्ति । जीवंति । सः । यम् । परेषाम् । प्रेतिं । सः । मीयते । जयंति । तम् । सुग्रांममितिं सं - ग्रामम् । 9

TS 2.2.2.5

अभीतिं । वै । एषः । एतान् । उच्यति । येषांम् । पूर्वाप्ता इतिं पूर्व - अप्ताः । अन्वर्ञः । प्रमीयंन्त इतिं प्र - मीयंन्ते । पुरुषाहुतिरितिं पुरुष - आहुतिः । हि । अस्य । प्रियतमेतिं प्रिय - तमा । अग्नयें । क्षामंवत् इति क्षामं - वते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रमित्यष्टा - कृपाल्रम् । निरितिं । व्रपेत् । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयंन । एव । एनम् । शुम्यति । न । एषाम् । पुरा । आयुषः । अपरः । प्रेतिं । मीयते । अभीतिं । वै । एषः । एतस्यं । गृहान् । उच्यति । यस्यं । गृहान् । दहिति । अग्नयें । क्षामंवत् इति क्षामं - वते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रमित्यष्टा - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयंन । एव । एनम् । शुयमति । न () । अस्य । अपरम् । गृहान् । दहिति ॥ 10

(व्रतपंतये - निशिंतायां निर्वपेत् - पुरुंषाः - संग्रामं - न - चृत्वारिं च) (A2)

TS 2.2.3.1

अग्नयें । कामांय । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रिनत्यष्टा - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । यम् । कामः । न । उपनमेदित्युंप - नमेत् । अग्निम् । एव । कामम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । एनम् । कामेन । सिमितिं । अर्द्धयित । उपेतिं । एनम् । कामः । नमृति । अग्नयें । यिवष्ठाय । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रिमत्यष्टा-कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । स्पर्द्धमानः । क्षेत्रें । वा । सृजातेष्वितिं स - जातेषुं । वा । अग्निम् । एव । यिवष्ठम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । तेनं । एव । इन्द्रियम् । वीर्यम् । भ्रातृंव्यस्य । 11

TS 2.2.3.2

युवते । वीतिं । पाप्मनां । भ्रातृंव्येण । ज्यते । अग्नयें । यविष्ठाय । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यृष्टा - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । अभिचर्यमाण् इत्यंभि - चर्यमाणः । अग्निम् । एव । यविष्ठम् । स्वेनं । भागृधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । अस्मात् । रक्षाशंसि । यवयति । न । एनम् । अभिचरिन्नत्यंभि - चरन्नं । स्तृणुते । अग्नयें । आयुंष्मते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यृष्टा-कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । यः । कामयेत । सर्वंम् । आयुंः । इयाम् । इतिं । अग्निम् । एव । आयुंष्मन्तम् । स्वेनं । भागृधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । अस्मिन्न् । 12

TS 2.2.3.3

आयुं: । दुधाति । सर्वंम् । आयुं: । एति । अग्नयं । जातवंदस् इतिं जात - वेदसे । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रमित्यष्टा - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । भूतिंकाम् इति भूतिं - कामः । अग्निम् । एव । जातवंदस्मितिं जात - वेदसम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयंन । उपेतिं । धावति । सः । एव । एनम् । भूतिंम् । गुम्यति । भवंति । एव । अग्नयं । रुक्मंते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रमित्यष्टा-कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । रुक्कांम् इति रुक् - कामः । अग्निम् । एव । रुक्मंन्तम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयंन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मिन्त् । रुचंम् । दुधाति । रोचंते । एव । अग्नयं । तेजंस्वते । पुरोडाशंम् । 13

TS 2.2.3.4

अष्टाकंपालुमित्यृष्टा - कृपालुम् । निरितिं । वृपेत् । तेर्जस्काम् इति तेर्जः - कामः । अग्निम् । एव । तेर्जस्वन्तम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भागधेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । तेर्जः । दुधाति । तेर्जस्वी । एव । भवति । अग्नये । साहन्त्यायं । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालुमित्यृष्टा - कृपालुम् । निरितिं । वृपेत् । सीक्षंमाणः । अग्निम् । एव । साहन्त्यम् । स्वेनं । भागुधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । तेनं । एव । सहते । यम् ।

सीक्षंते ॥ 14

(भ्रातृंव्यस्या -स्मिन् - तेजंस्वते पुरोडशं - मुष्टात्रिश्रंशच) (A3)

TS 2.2.4.1

अग्नयं । अन्नवत् इत्यन्नं - वृते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रमित्यृष्टा - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । यः । कामयंत । अन्नवानित्यन्नं - वान् । स्याम् । इतिं । अग्निम् । एव । अन्नवन्तिमित्यन्नं - वन्तम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । एनम् । अन्नवन्तिमित्यन्नं - वन्तम् । कृरोति । अन्नवानित्यन्नं - वान् । एव । भवृति । अग्नये । अन्नादायेत्यंन्न - अदायं । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्रमित्यृष्टा - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । यः । कामयेत । अन्नाद इत्यंन्न - अदः । स्याम् । इतिं । अग्निम् । एव । अन्नादिमित्यंन्न - अदम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । एनम् । अन्नादिमित्यंन्न - अदम् । कृरोति । अन्नाद इत्यंन्न - अदः । 15

TS 2.2.4.2

एव । भुवृति । अग्नयं । अन्नपत्य इत्यन्नं - पृत्ये । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यृष्टा - कृपालृम् । निरिति । वृपेत् । यः । कृमयंत । अन्नपितिरित्यन्नं - पृतिः । स्याम् । इति । अग्निम् । एव । अन्नपितिमित्यन्नं - पृतिम् । स्वेनं । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावृति । सः । एव । एनम् । अन्नपितिमित्यन्नं - पृतिम् । कृरोति । अन्नपितिरित्यन्नं - पृतिः । एव । भवृति । अग्नये । पर्वमानाय । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यृष्टा - कृपालृम् । निरिति । वृपेत् । अग्नये । पावृकायं । अग्नये । र्युचेये । ज्योगांमयाविति ज्योक् - आम्यावी । यत् । अग्नये । पर्वमानाय । निर्वपृतीति निः - वपंति । प्राणिमिति प्र - अनम् । एव । अस्मिन्न् । तेनं । दुधाति । यत् । अग्नये । यत् । अग्नये । दुधाति । यत् । अग्नये । वि

TS 2.2.4.3

पावकार्य । वार्चम् । एव । अस्मिन्न् । तेनं । दुधाति । यत् । अग्नयं । शुचंये । आयुंः । एव । अस्मिन्न् । तेनं । दुधाति । उत । यदि । इतासुरितीत-असुः । भवंति । जीवंति । एव । एताम् । एव । निरितिं । वपेत् । चक्षुंष्काम् इति चक्षुंः - कामः । यत् । अग्नयं । पर्वमानाय । निर्वपतीतिं निः - वपंति । प्राणमितिं प्र-अनम् । एव । अस्मिन्न् । तेनं । दुधाति । यत् । अग्नयं । पावकार्य । वार्चम् । एव । अस्मिन्न् । तेनं । दुधाति । यत् । अग्नयं । यत् । अस्मिन्न् । तेनं । दुधाति । यत् । अग्नयं । शुचंये । चक्षुंः । एव । अस्मिन्न् । तेनं । दुधाति । 17

TS 2.2.4.4

उत । यदि । अन्धः । भवंति । प्रेति । एव । प्रयति । अग्नये । पुत्रवंत इति पुत्र । वते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालृमित्यष्टा - कृपालृम् । निरिति । वपेत् । इन्द्रांय । पुत्रिणे । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालृमित्येकांदश - कृपालृम् । प्रजाकांम् इति प्रजा - कामः । अग्निः । एव । अस्मै । प्रजामिति प्र-जाम् । प्रजनयतीति प्र - जनयंति । वृद्धाम् । इन्द्रंः । प्रेति । यच्छृति । अग्नये । रसंवत् इति रसं-वते । अज्ञक्षीर इत्यंज - क्षीरे । चरुम् । निरिति । वपेत् । यः । कामयेत । रसंवानिति रसं - वान् । स्याम् । इति । अग्निम् । एव । रसंवन्तिमिति रसं - वन्तुम् । स्वेनं । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति । सः । एव । एनम् । रसंवन्तुमिति रसं - वन्तुम् । करोति । करोति रसं - वन्तुम् । करोति । सः । एव । एनम्

TS 2.2.4.5

रसंवानिति रसं - वान् । एव । भवति । अज्ञक्षीर इत्यंज - क्षीरे । भवति । आग्नेयी । वै । एषा । यत् । अजा । साक्षादितिं स - अक्षात् । एव । रसंम् । अवेतिं । रुन्धे । अग्नयें । वसुंमत् इति वसुं - मृते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालमित्यष्टा - कृपालम् । निरितिं । वपेत् । यः । कामयेत । वसुंमानिति वसुं - मान् । स्याम् । इतिं । अग्निम् । एव । वसुंमन्तमिति वसुं - मन्तम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेर्यन । उपेतिं । धावति । सः । एव । एनम्

। वसुंमन्तिमिति वसुं - मन्तुम् । करोति । वसुंमानिति वसुं - मान् । एव । भवति । अग्नयै । वाजसत इतिं वाज - सृते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपालमित्यष्टा - कृपालम् । निरितिं । वपेत् । सुग्रांम इतिं सं - ग्रामे । सँयंत्त इति सं - यत्ते । वाजंम् । 19

TS 2.2.4.6

वै । एषः । सिसीर्, षृति । यः । सुग्रांमितितं सं - ग्रामम् । जिर्गाषित । अग्निः । खर्छं । वै । देवानांम् । वाजसृदितिं वाज - सृत् । अग्निम् । एव । वाजसृतिमितिं वाज-सृतंम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । धावति । वाजम् । हन्तिं । वृत्रम् । जयिति । तम् । सुग्रांमिमितिं सं - ग्रामम् । अथो इतिं । अग्निः । इव । न । प्रतिधृष् इतिं प्रति - धृषे । भवति । अग्नये । अग्निवत् इत्यंग्नि - वते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्मित्यृष्टा - कृपाल्म् । निरितिं । वृपेत् । यस्यं । अग्नौ । अग्निम् । अभ्युद्धरेयुरित्यंभि - उद्धरेयुः । निर्दिष्टभाग् इति निर्दिष्ट - भागः । वै । एतयोः । अन्यः । अनिर्दिष्टभाग् इत्यनिर्दिष्ट - भागः । अन्यः । तौ । सुभवन्ताविर्तिं सं - भवन्तौ । यजमानम् । 20

TS 2.2.4.7

अभि । समिति । भुवृतः । सः । ईश्वरः । आर्तिम् । आर्तो्रित्या - अर्तोः । यत् । अग्नये । अग्निवतः इत्यंग्नि - वर्ते । निर्वपतीतिं निः-वपंति । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । एव । एनौ । शम्यति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । यर्जमानः । अग्नये । ज्योतिष्मते । पुरोडाशौम् । अष्टाकंपाल्मित्यष्टा - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । यस्यं । अग्निः । उद्धृतः इत्युत् - हृतः । अहुते । अग्निहोत्र इत्यंग्नि - होत्रे । उद्घायेदित्युत् - वायेत् । अपरः । आदीप्येत्यां - दीप्यं । अनुद्भृत्य इत्यंग्न - उद्भृत्यः । इति । आहुः । तत् । तथां । न । कार्यंम् । यत् । भाग्धेयमितिं भाग - धेयम् । अभीतिं । पूर्वः । उद्भृयत् इत्युत् - ह्वयते । किम् । अपरः । अभि । उदितिं । 21

TS 2.2.4.8

हियेत । इतिं । तानिं । एव । अवक्षाणानीत्यंव - क्षाणांनि । सन्धिययेतिं सं - निधायं । मन्थेत । इतः । प्रथमम् । ज्ञ्ञे । अग्निः । स्वात् । योनेः । अधीतिं । जातवेदा इतिं जात - वेदाः ॥ सः । गायित्रिया । त्रिष्टुभां । जगत्या । देवेभ्यः । हृव्यम् । वृह्तु । प्रजानिन्नितिं प्र - जानन्न । इतिं । छन्दोभिरिति छन्दंः - भिः । एव । एनम् । स्वात् । योनेः । प्रेतिं । जनयिति । एषः । वाव । सः । अग्निः । इतिं । आहुः । ज्योतिः । तु । वै । अस्य । परापितित्मिति पराँ - पतितुम् । इतिं । यत् । अग्नयें । ज्योतिंष्मते । निर्वपतीतिं निः - वपित । यत् । एव । अस्य । जस्येतिः । उस्येतिः । एव । अवेतिं । रुन्धे ॥ 22

(करोत्यन्नादो - दंधाति यद्ग्रये - शुचंये चक्षुरेवास्मिन् तेनं दधाति -करोति - वाजुं -यर्जमान् - मु - देवास्य - षद्वं) (A4)

TS 2.2.5.1

वैश्वान्तरम् । द्वादंशकपाल्रिमिति द्वादंश - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । वारुणम् । चरुम् । दुधिक्राव्ण्ण् इतिं दिध - क्राव्ण्णं । चरुम् । अभिश्वस्यमान् इत्यंभि - श्वस्यमानः । यत् । वैश्वान्तरः । द्वादंशकपाल् इति द्वादंश - कृपालः । भवित । स्वृंवथ्सर इतिं सं - वथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वान्तरः । स्वृंवथ्सरेणेतिं सं - वृथ्सरेणं । एव । एन्म् । स्वृद्यति । अपेतिं । पापम् । वर्णम् । हते । वारुणेनं । एव । एन्म् । वरुणपाशादितिं वरुण - पाशात् । मुञ्चिति । दुधिक्राव्ण्णेतिं दिध -क्राव्ण्णां । पुनाति । हिर्ण्यम् । दक्षिणा । पिवित्रम् । वै । हिर्ण्यम् । पुनातिं । एव । एन्म् । आर्यंम् । अस्य । अन्नम् । मुविति । एताम् । एव । निरितिं । वृपेत् । प्रजाकाम् इतिं प्रजा - कामः । स्वृंवथ्सर इतिं सं - वृथ्सरः । 23

TS 2.2.5.2

वै । एतस्यं । अशांन्तः । योनिंम् । प्रजाया इतिं प्र - जायैं । पुश्रूनाम् । निरितिं । दुहृति

। यः । अलँम् । प्रजाया इति प्र-जायेँ । सन्न् । प्रजामिति प्र - जाम् । न । विन्दतेँ । यत् । वैश्वानुरः । द्वादेशकपाल् इति द्वादेश - कृपालः । भवंति । सुँवृथ्सुर इति सं - वृथ्सुरः । वै । अग्निः । वैश्वानुरः । सुँवृथ्सुरमिति सं - वृथ्सुरम् । एव । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । शुम्यति । सः । अस्मै । शान्तः । स्वात् । योनेः । प्रजामिति प्र - जाम् । प्रेति । जुनुयति । वारुणेन । एव । एनम् । वरुणपाशादिति वरुण - पाशात् । मुञ्चति । दुधिक्रावृण्णेति दिध - क्रावृण्णां । पुनाति । हिरंण्यम् । दक्षिणा । प्वित्रम् । वै । हिरंण्यम् । पुनाति । एव । एनम् । 24

TS 2.2.5.3

विन्द्तें । प्रजामितिं प्र - जाम् । वैश्वान्तरम् । द्वादंशकपालृमिति द्वादंश - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । पुत्रे । जाते । यत् । अष्टाकंपालृ इत्यृष्टा - कृपालृः । भवंति । गायृत्रिया । एव । एनम् । ब्रह्मवर्चसेनेतिं ब्रह्म - वर्चसेनं । पुनाति । यत् । नवंकपालृ इति नवं - कृपालृः । त्रिवृतेतिं त्रि - वृतां । एव । अस्मिन्न् । तेजंः । दुधाति । यत् । दशंकपालृ इति दशं - कृपालृः । विराजेतिं वि - राजां । एव । अस्मिन्न् । अन्नाद्यमित्यंन्न - अद्यम् । दुधाति । यत् । एकांदशकपालृ इत्येकांदश - कृपालृः । त्रिष्टुभां । एव । अस्मिन्न् । दुधाति । यत् । द्वादंशकपालृ इति द्वादंश - कृपालृः । जगंत्या । एव । अस्मिन्न् । पुत्रून् । दुधाति । यत् । द्वादंशकपालृ इति द्वादंश - कृपालृः । जगंत्या । एव । अस्मिन्न् । पुत्रून् । दुधाति । यस्मिन्न्ं । जाते । एताम् । इष्टिम् । निर्वपतीतिं निः - वपंति । पूतः । 25

TS 2.2.5.4

एव । तेजस्वी । अन्नाद इत्यंन्न - अदः । इन्द्रियावी । पशुमानितिं पशु - मान् । भवृति । अवेतिं । वै । एषः । सुवर्गादितिं सुवः - गात् । लोकात् । छिद्यते । यः । दुर्,शपूर्णमासयाजीतिं दर्,शपूर्णमास - याजी । सन्न् । अमावास्यांमित्यंमा - वास्यांम् । वा । पौर्णमासीमितिं पौर्ण - मासीम् । वा । अतिपादयतीत्यंति - पादयंति । सुवर्गायेतिं सुवः - गायं । हि । लोकायं । दुर्,शपूर्णमासावितिं दर्,श - पूर्णमासौ । इज्येते इतिं । वैश्वानरम् । द्वादंशकपालमिति द्वादंश -

कृपालुम् । निरितिं । वृपेत् । अमावास्यांमित्यंमा - वास्यांम् । वा । पौर्णमासीमितिं पौर्ण - मासीम् । वा । अतिपाद्येत्यंति - पाद्यं । सुँवृथ्सर इतिं सं - वृथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । सुँवृथ्सरमितिं सं - वृथ्सरम् । एव । प्रीणाति । अथो इतिं । सुँवृथ्सरमितिं सं - वृथ्सरम् । एव । अस्मै । उपेतिं । दुधाति । सुवृर्गस्येतिं सुवः - गस्यं । लोकस्यं । समष्ट्या इति सं - अष्ट्यै । 26

TS 2.2.5.5

अथो इतिं । देवताः । एव । अन्वारभ्येत्यंतु - आरभ्यं । सुवर्गमितिं सुवः - गम् । लोकम् । एति । वीरहेतिं वीर-हा । वै । एषः । देवानांम् । यः । अग्निम् । उद्घासयंत् इत्युंत् - वासयंते । न । वै । एतस्यं । ब्राह्मणाः । ऋतायव इत्यृंत - यवः । पुरा । अन्नम् । अक्षृन्न् । आग्नेयम् । अष्टाकंपालृमित्यष्टा - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । वैश्वान्रम् । द्वादंशकपालृमिति द्वादंश-कृपालृम् । अग्निम् । उद्घास्यिष्यन्नित्युंत् - वास्यिष्यन्न् । यत् । अष्टाकंपालृ इत्यष्टा - कृपालृः । भविति । अष्टाक्ष्रेरत्यष्टा - अक्ष्र्रा । गायत्री । गायत्रः । अग्निः । यावान् । एव । अग्निः । तस्मै । आति्थ्यम् । कृरोति । अथो इतिं । यथां । जनम् । यते । अवसम् । कृरोतिं । ताद्दक् । 27

TS 2.2.5.6

एव । तत् । द्वादंशकपाल् इति द्वादंश - कृपालः । वैश्वान्तः । भवति । द्वादंश । मासाः । स्वॅवथ्सर इतिं सं - वृथ्सरः । स्वॅवथ्सर इतिं सं - वृथ्सरः । खल्लं । वै । अग्नेः । योनिः । स्वाम् । एव । एनम् । योनिंम् । गृम्यति । आद्यंम् । अस्य । अन्नम् । भवति । वैश्वान्तरम् । द्वादंशकपाल्नमिति द्वादंश - कृपाल्लम् । निरितिं । वृपेत् । मारुतम् । सप्तकंपाल्नमितिं सप्त - कृपाल्लम् । ग्रामंकाम् इति ग्रामं - कामः । आह्वनीय इत्यां -ह्वनीये । वैश्वान्तरम् । अधीतिं । श्र्यति । गार्,हंपत्य इति गार्,हं - पृत्ये । मारुतम् । पाप्वस्यसस्येतिं पाप - वस्यसस्यं । विधृत्या इति वि - धृत्यै । द्वादंशकपाल् इति द्वादंश - कृपालः । वैश्वान्तरः । भवति । द्वादंश । मासाः । सुव्वस्य इति सं-वृथ्सरः । सुव्वस्य । सुव्वति । सुव्वति । सुव्वति । माराः । सुव्वति । सुव्वति । मारुतः । भवति । सुजातानितिं स - जातान् । च्याव्यति । मारुतः । भवति । भवति ।

TS 2.2.5.7

मुरुतः । वै । देवानांम् । विशः । देवविशेनेतिं देव - विशेनं । एव । अस्मै । मुनुष्यविशिमितिं मनुष्य - विशम् । अवेतिं । रुन्धे । सप्तकंपाल इतिं सप्त - कृपालः । भृवति । सप्तगंणा इतिं सप्त - गृणाः । वै । मुरुतः । गृणश इतिं गण-शः । एव । अस्मै । सुजातानितिं स - जातान् । अवेतिं । रुन्धे । अनुच्यमान् इत्यंन् - उच्यमाने । एतिं । सादुयति । विशंम् । एव । अस्मै । अनुवर्मान्मित्यनुं - वृत्मान्म् । कृरोति ॥ 29

(प्रजाकांमः सॅंवथ्सुरः - पुनात्येवेनंं - पूतः - समष्टियै -तादङ् - मारुतो भंव - त्येकान्न त्रिश्रार्च) (A5)

TS 2.2.6.1

आदित्यम् । चरुम् । निरितिं । वृपेत् । स्ग्रांमिनितं सं - ग्रामम् । उपप्रयास्यिन्तत्युंप - प्रयास्यन्न । इयम् । वै । अदिंतिः । अस्याम् । एव । पूर्वे । प्रतीतिं । तिष्ठन्ति । वैश्वान्रम् । द्वादंशकपाल्निति द्वादंश - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । आयतंन्मित्यां - यतंनम् । गृत्वा । स्विथ्सर इतिं सं - वृथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वान्रः । स्वथ्सर इतिं सं-वृथ्सरः । खर्छं । वै । देवानाम् । आयतंन्मित्यां - यतंनम् । एतस्मात् । वै । आयतंन्विदत्यां-यतंनात् । देवाः । असुंरान् । अज्यन् । यत् । वैश्वान्रम् । द्वादंशकपाल्निति द्वादंश - कृपाल्रम् । निर्वपतीतिं निः - वपंति । देवानाम् । एव । आयतंन् इत्यां - यतंने । यत्ते । जयंति । तम् । स्ग्रांमिनितं सं - ग्रामम् । एतस्मिन्नं । वै । एतौ । मृजाते इतिं । 30

TS 2.2.6.2

यः । विद्विषाणयोरितिं वि-द्विषाणयोः । अन्नम् । अत्तिं । वैश्वानरम् । द्वादेशकपालृमिति द्वादेश - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । विद्विषाणयोरितिं वि - द्विषाणयोः । अन्नम् । जग्ध्वा । सुँवृथ्सर इतिं सं - वृथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । सुँवृथ्सरस्वंदितृमितिं सुँवथ्सर - स्वृद्धितृम् । एव । अति । न । अस्मिन्न । मृजाते इति । स्वंवथ्सरायेति सं - वृथ्सरायं । वै । एतौ । सिमिति । अमाते इति । यौ । सममाते इति सं-अमाते । तयोः । यः । पूर्वः । अभिद्रुद्धतीत्यंभि - द्रुद्धांति । तम् । वरुंणः । गृह्णाति । वैश्वानरम् । द्वादंशकपालमिति द्वादंश - कृपालम् । निरिति । वृपेत् । सममानयोरिति सं - अमानयोः । पूर्वः । अभिद्रुद्धोत्यंभि - द्रुद्धं । स्वंवथ्सर इति सं - वृथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । स्वंवथ्सरमिति सं - वृथ्सरम् । एव । आस्वा । निर्वृश्णमितिं निः - वृश्णम् । 31

TS 2.2.6.3

पुरस्तांत् । अभीतिं । द्रुह्यति । न । एनम् । वरुंणः । गृह्णति । आव्यंम् । वै । एषः । प्रतीतिं । गृह्णति । यः । अविंम् । प्रतिगृह्णातीतिं प्रति - गृह्णातिं । वैश्वानरम् । द्वादंशकपालिमिति द्वादंश - कृपालम् । निरितिं । वृपेत् । अविंम् । प्रतिगृह्णोतिं प्रति - गृह्णं । स्वंवथ्सर इतिं सं - वृथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । स्वंवथ्सरस्वंदितामितिं स्वथ्सर - स्वदिताम् । एव । प्रतीतिं । गृह्णति । न । आव्यंम् । प्रतीतिं । गृह्णति । आत्मनः । वै । एषः । मात्रांम् । आमोति । यः । उभ्यादंत् । प्रतिगृह्णातीतिं प्रति - गृह्णातिं । अश्वंम् । वा । पुरुष्म् । वा । वैश्वानरम् । द्वादंशकपालिनित् द्वादंश - कृपालम् । निरितिं । वृपेत् । उभ्यादंत् । 32

TS 2.2.6.4

प्रतिगृह्येतिं प्रति - गृह्यं । स्वॅंथ्य्र इतिं सं - वृथ्य्रः । वै । अग्निः । वैश्वान्रः । स्वॅंथ्य्रस्वंदित्नितिं संवथ्यर - स्वदित्म् । एव । प्रतीतिं । गृह्यति । न । आत्मनः । मात्रांम् । आमोति । वैश्वान्रम् । द्वादंशकपाल्निति द्वादंश - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । स्विम् । एष्यत्र् । स्वॅंथ्य्र इतिं सं - वृथ्यरः । वै । अग्निः । वैश्वान्रः । यदा । खल्लं । वै । स्वॅंव्थ्यरिनितिं सं - वृथ्यरम् । जनतांयाम् । चरिते । अर्थ । सः । धृनार्घ इतिं धन - अर्घः । भृवति । यत् । वैश्वान्रम् । द्वादंशकपाल्निति द्वादंश - कृपाल्रम् । निर्वपतीतिं निः - वपिति । स्वॅंव्थ्यरसांतानितिं संवथ्यर-साताम् । एव । सुनिम् । अभि । प्रेतिं । च्युवते । दानंकामा

इति दानं - कामाः । अस्मै । प्रजा इतिं प्र - जाः । भवन्ति । यः । वै । सुँवथ्सरमितिं सं - वथ्सरम् । 33

TS 2.2.6.5

प्रयुज्येतिं प्र - युज्यं । न । विमुञ्जतीतिं वि - मुञ्जतिं । अप्रतिष्ठान इत्यंप्रति - स्थानः । वै । सः । भवति । एतम् । एव । वैश्वानरम् । पुनः । आगत्येत्यां - गत्यं । निरितिं । वपेत् । यम् । एव । प्रयुङ्क इतिं प्र - युङ्के । तम् । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । वीतिं । मुञ्जति । प्रतिष्ठित्या इति प्रतिं - स्थित्यै । ययां । रज्वां । उत्तमामित्युंत् - तमाम् । गाम् । आजेदित्यां - अजेत् । ताम् । भ्रातृंव्याय । प्रेतिं । हिणुयात् । निर्क्तिः निर्कतिः - ऋतिम् । एव । अस्मै । प्रेतिं । हिणोति ॥ 34

(मृजाते - निर्वरुणं - वंपेदुभ्यादुद् - यो वै संवध्सरः - षद्गिःशचा (A6)

TS 2.2.7.1

ऐन्द्रम् । चुरुम् । निरितिं । वुपेत् । पुशुकांम् इतिं पुशु - कामः । ऐन्द्राः । वै । पुशवंः । इन्द्रंम् । एव । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयंन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मै । पुशून् । प्रेतिं । युच्छति । पुशुमानितिं पशु - मान् । एव । भवति । चुरुः । भवति । स्वात् । एव । अस्मै । योनेः । पुशून् । प्रेतिं । जन्यति । इन्द्रांय । इन्द्रियावंत इतीन्द्रिय - वते । पुरोडाशंम् । एकांदशकपाल्रिनत्येकांदश - कृपाल्रम् । निरितिं । वपेत् । पुशुकांम् इतिं पशु - कामः । इन्द्रियम् । वै । पुशवंः । इन्द्रम् । एव । इन्द्रियावंन्तुमितींन्द्रिय - वन्तम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयंन । उपेतिं । धावति । सः । 35

TS 2.2.7.2

एव । अस्मै । इन्द्रियम् । पुशून् । प्रेतिं । युच्छति । पुशुमानितिं पशु - मान् । एव । भुवति

। इन्द्रांय । घर्मवंत इतिं घर्म - वते । पुरोडाशंम् । एकांदशकपाल्रमित्येकांदश - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । ब्रह्मवर्च्सकांम् इतिं ब्रह्मवर्च्स - कामः । ब्रह्मवर्च्समितिं ब्रह्म - वृर्च्सम् । वै । घर्मः । इन्द्रम् । एव । घर्मवन्तिमितिं घर्म - वन्तम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । ब्रह्मवर्च्समितिं ब्रह्म - वर्च्सम् । दुधाति । ब्रह्मवर्च्सीतिं ब्रह्म - वर्च्सी । एव । भवति । इन्द्रांय । अर्कवंत इत्यर्क - वते । पुरोडाशंम् । एकांदशकपाल्रमित्येकांदश - कृपाल्रम् । निरितिं । व्रपेत् । अन्नकाम् इत्यन्नं - कामः । अर्कः । वै । देवानांम् । अन्नम् । इन्द्रम् । एव । अर्कवंन्तिमत्यर्क - वन्तम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । 36

TS 2.2.7.3

उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मै । अन्नम् । प्रेतिं । युच्छति । अन्नाद इत्यंन्न - अदः । एव । भवति । इन्द्रांय । घर्मवंत इतिं घर्म - वृते । प्रुरोडाशंम् । एकांदशकपालिमत्येकांदश - कृपालम् । निरितिं । वृपेत् । इन्द्रांय । इन्द्रियावंत इतीन्द्रिय - वृते । इन्द्रांय । अर्कवंत इत्यर्क - वृते । भूतिंकाम् इति भूतिं - कामः । यत् । इन्द्रांय । घर्मवंत इतिं घर्म - वृते । निर्वपृतीतिं निः-वर्पति । शिरः । एव । अस्य । तेनं । कृरोति । यत् । इन्द्रांय । इन्द्रियावंत इतीन्द्रिय - वृते । आत्मानम् । एव । अस्य । तेनं । कृरोति । यत् । इन्द्रांय । अर्कवंत इत्यर्क - वृते । भूतः । एव । अन्नाद्य इत्यंन्न - अद्ये । प्रतीतिं । तिष्ठति । भवति । एव । इन्द्रांय । 37

TS 2.2.7.4

अर्होमुच् इत्यर्श्हः - मुचे । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालृमित्येकांदश - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । यः । पाप्मनां । गृहीतः । स्यात् । पाप्मा । वै । अर्श्हः । इन्द्रम् । एव । अर्होमुच्मित्यर्श्हः - मुचम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । एनम् । पाप्मनः । अर्हसः । मुञ्जति । इन्द्रांय । वैमृधायं । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालृमित्येकांदश - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । यम् । मृधंः । अभीतिं । प्रवेपेरुन्नितिं

प्र - वेपेरन्न् । राष्ट्राणिं । वा । अभीतिं । समियुरितिं सं - इयुः । इन्द्रंम् । एव । वैमृधम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मात् । मृधः । 38

TS 2.2.7.5

अपेतिं । हुन्ति । इन्द्रांय । त्रात्रे । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालृमित्येकांदश - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । बृद्धः । वा । परियत्त इति परिं - यृतः । वा । इन्द्रंम् । एव । त्रातारंम् । स्वेनं । भागुधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । एनम् । त्रायृते । इन्द्रांय । अर्काृश्चमेधवंत इत्यंर्काश्चमेध-वृते । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालृमित्येकांदश - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । यम् । मृहायुत्त् इतिं महा - यृत्तः । न । उपनमेदित्युप - नमेत् । एते इतिं । वे । मृहाृयुत्त्स्येतिं महा - यृत्तस्यं । अन्त्ये इतिं । तृनू इतिं । यत् । अर्काृश्चमेधावित्यंर्क - अश्वमेधा । इन्द्रंम् । एव । अर्काृश्चमेधवंन्तुमित्यंर्काश्चमेध - वृन्तुम् । स्वेनं । भागुधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावृति । सः । एव । अस्मै () । अन्तुतः । मृहाृयित्त्मितिं महा - यृत्तम् । च्यावृयति । उपेतिं । एनम् । महायुत्त् इतिं महा - यृत्तः । नमिति ॥ 39

(इन्द्रियावंन्तर् स्वेनं भाग्धेयेनोपं धावति सौं - ऽर्कवंन्तर् स्वेनं भाग्धेयेने - वेन्द्रांया - स्मान् मृधौं - ऽस्मै - सप्त चं) (A7)

TS 2.2.8.1

इन्द्रांय । अन्वृंजव इत्यन्नं - ऋज्वे । पुरोडाशंम् । एकांदशकपाल्रमित्येकांदश - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । ग्रामंकाम् इति ग्रामं - कामः । इन्द्रंम् । एव । अन्वृंजुमित्यन्नं-ऋजुम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मै । सजातानितिं स - जातान् । अनुंकानित्यन्नं - कान् । करोति । ग्रामी । एव । भवति । इन्द्राण्यै । चरुम् । निरितिं । वृपेत् । यस्यं । सेनां । असर्श्शितेत्यसं - शिता । इव । स्यात् । इन्द्राणी । वै । सेनांयै । देवतां । इन्द्राणीम् । एव । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन ।

उपेतिं । धावति । सा । एव । अस्य । सेनांम् । सिमितिं । रयति । बल्बंजान् । अपीतिं । 40

TS 2.2.8.2

इद्ध्मे । सिमितिं । नृह्येत् । गौः । यत्रं । अधिष्कुन्नेत्यिधं - स्कुन्ना । न्यमेंहृदितिं नि - अमेहत् । ततः । बल्बंजाः । उदितिं । अतिष्ठन्न । गवांम् । एव । एनम् । न्यायिमितिं नि - आयम् । अपिनीयेत्यंपि -नीयं । गाः । वेद्यति । इन्द्रांय । मृन्युमत् इतिं मन्यु - मतें । मनंस्वते । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालुमित्येकांदश - कृपालुम् । निरितिं । वृपेत् । सुग्रांम इतिं सं - ग्रामे । संयंत्त इति सं - यत्ते । इन्द्रियेणं । वै । मृन्युनां । मनंसा । सुग्रांममितिं सं - ग्रामम् । ज्यति । इन्द्रम् । एव । मृन्युमन्तुमितिं मन्यु - मन्तम् । मनंस्वन्तम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । मृन्युम् । मनंः । दुधति । जयंति । तम् । 41

TS 2.2.8.3

सुग्रांमिनितें सं -ग्रामम् । एताम् । एव । निरितिं । व्र्पेत् । यः । हृतमंना इतिं हृत - मनाः । स्वयंपाप इतिं स्वयं - पापः । इव । स्यात् । एतानिं । हि । वै । एतस्मात् । अपंक्रान्तानीत्यपं - क्रान्तानि । अथं । एषः । हृतमंना इतिं हृत - मनाः । स्वयंपाप इतिं स्वयं - पापः । इन्द्रम् । एव । मन्युमन्तुमितिं मन्यु - मन्तम् । मनस्वन्तम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । मन्युम् । मनः । दुधाति । न । हृतमंना इतिं हृत-मनाः । स्वयंपाप इतिं स्वयं-पापः । भवति । इन्द्राय । दात्रे । पुरोडाशम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदश - कृपाल्म् । निरितिं । वपेत् । यः । कामयेत । दानंकामा इति दानं - कामाः । मे । प्रजा इतिं प्र - जाः । स्युः । 42

TS 2.2.8.4

इति । इन्द्रम् । एव । दातारम् । स्वेनं । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । उपेति । धावति ।

सः । एव । अस्मै । दानंकामा इति दानं-कामाः । प्रजा इतिं प्र - जाः । करोति । दानंकामा इति दानं - कामाः । अस्मै । प्रजा इतिं प्र - जाः । भवन्ति । इन्द्रांय । प्रदात्र इतिं प्र - दात्रे । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालिन्येकांदश - कृपालम् । निरितिं । वृपेत् । यस्मै । प्रत्तम् । इव् । सत् । न । प्रदीयेतेतिं प्र - दीयेतं । इन्द्रम् । एव । प्रदातारिमितिं प्र - दातारम् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मै । प्रेतिं । दाप्यिति । इन्द्रांय । सुत्रांण इतिं सु - त्रांणे । पुरोडाशंम् । एकांदशकपालिनत्येकांदश - कृपालम् । निरितिं । वृपेत् । अपंरुद्ध इत्यपं - रुद्धः । वा । 43

TS 2.2.8.5

अपुरुद्ध्यमांन् इत्यंप - रुद्ध्यमांनः । वा । इन्द्रंम् । एव । सुत्रामांण्मितिं सु - त्रामांणम् । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावति । सः । एव । एन्म् । त्रायते । अनुपुरुद्ध्य इत्यंनप - रुद्ध्यः । भवति । इन्द्रंः । वै । स्रद्धितिं स - दृङ् । देवतांभिः । आसीत् । सः । न । व्यावृतमितिं वि - आवृतंम् । अगुच्छत् । सः । प्रजापंतिमितिं प्रजा - पृतिम् । उपेतिं । अधावत् । तस्मैं । एतम् । ऐन्द्रम् । एकांदशकपालृमित्येकांदश - कृपालृम् । निरितिं । अवृप्त् । तेनं । एव । अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । अदुधात् । शकंग्री इतिं । याज्यानुवाक्यं इतिं याज्या - अनुवाक्यं । अकृग्रेत् । वर्जः । वर्जः । वे । शकंग्री । सः । एन्म् । वर्जः । भूत्यं । ऐन्ध् । 44

TS 2.2.8.6

सः । अभुवृत् । सः । अबिभेत् । भूतः । प्रेतिं । मा । धृक्ष्यति । इतिं । सः । प्रजापंतिमितिं प्रजा-पृतिम् । पुनः । उपेतिं । अधावृत् । सः । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पृतिः । शक्वंयाः । अधीतिं । रेवतीम् । निरितिं । अमिमीत् । शान्त्ये । अप्रदाहायेत्यप्रं - दाहाय । यः । अल्पम् । श्रियै । सन्न् । स्टिङ्कितिं स - दृङ्क् । सुमानैः । स्यात् । तस्मै । पृतम् । ऐन्द्रम् । एकांदशकपालुमित्येकांदश - कृपालुम् । निरितिं । वृपेत् । इन्द्रम् । एव । स्वेनं । भागुधेयेनेतिं

भाग-धेर्यन । उपेतिं । धावति । सः । एव । अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । दुधाति । रेवर्तीं । पुरोनुवाक्येतिं पुरः - अनुवाक्यां । भवति () । शान्त्ये । अप्रंदाहायेत्यप्रं - दाहाय । शक्रंरी । याज्यां । वर्ज्ञः । वै । शक्रंरी । सः । एनम् । वर्ज्ञः । भूत्ये । इन्धे । भवंति । एव ॥ 45

(अपि - तः - स्युं - वैं - न्ध - भवति - चतुर्दश च) (A8)

TS 2.2.9.1

आग्नावैष्ण्विमत्यांग्ना - वैष्ण्वम् । एकांदशकपाल्गित्येकांदश - कृपाल्गम् । निरितिं । वृपेत् । अभिचर्त्नित्यंभि - चर्न्न् । सरंस्वती । आज्यंभागेत्याज्यं - भागा । स्यात् । बार्, ह्रस्पत्यः । चरः । यत् । आग्नावैष्ण्व इत्यांग्ना - वैष्ण्वः । एकांदशकपाल् इत्येकांदश-कृपालः । भवंति । अग्निः । सर्वाः । देवताः । विष्णुः । यृज्ञः । देवतांभिः । च । एव । एन्म् । यृज्ञेनं । च । अभीतिं । चर्ति । सरंस्वती । आज्यंभागेत्याज्यं-भागा । भवति । वाक् । वै । सरंस्वती । वाचा । एव । एन्म् । अभीतिं । चर्ति । बार्, ह्रस्पत्यः । चरः । भवति । ब्रह्मं । वै । देवानांम् । बृह्स्पतिः । ब्रह्मंणा । एव । एन्म् । अभीतिं । चर्ति । चर्ति । चर्ति । वर्ति । वर्

TS 2.2.9.2

प्रतीतिं । वै । प्रस्तांत् । अभिचरंन्तमित्यंभि - चरंन्तम् । अभीतिं । च्रन्ति । द्वेद्वे इति द्वे । पुरोनुवाक्यं इतिं पुरः - अनुवाक्यं । कुर्यात् । अतीतिं । प्रयुक्त्या इति प्र - युक्त्ये । एतयां । एव । युनेत् । अभिच्यंमांण इत्यंभि - च्यंमांणः । देवतांभिः । एव । देवताः । प्रतिचर्तीतिं प्रति - चरंति । युन्नेनं । युन्नम् । वाचा । वाचम् । ब्रह्मंणा । ब्रह्मं । सः । देवताः । च् । एव । युन्नम् । च् । मुद्ध्यतः । व्यवंसर्पतीतिं वि - अवंसर्पति । तस्यं । न । कुर्तः । च्न । उपाव्याध इत्यंप - आव्याधः । भवति । न । एनम् । अभिचर्न्नित्यंभि - चरन्नं । स्तृणुते । आग्नावैष्ण्वमित्यांग्ना - वैष्ण्वम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदश - कृपाल्म् । निरितिं । व्येत् । यम् । युन्नः । न । 47

TS 2.2.9.3

उपनमेदित्युप - नमेत् । अग्निः । सर्वाः । देवताः । विष्णुः । यज्ञः । अग्निम् । च । एव । विष्णुम् । च । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावति । तौ । एव । अस्मै । युज्ञम् । प्रेतिं । युच्छतः । उपेतिं । एनम् । युज्ञः । नमृति । आग्नावैष्णविमत्यांग्ना । वैष्णुवम् । घृते । चरुम् । निरितिं । वपेत् । चक्षुंष्काम् इति चक्षुः - कामः । अग्नेः । वै । चक्षुंषा । मनुष्याः । वीतिं । पुरयन्ति । युज्ञस्यं । देवाः । अग्निम् । च । एव । विष्णुंम् । च । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । तौ । एव । 48

TS 2.2.9.4

अस्मिन्न । चक्षुंः । धृतः । चक्षुंष्मान् । एव । भृवृति । धृन्वै । वै । एतत् । रेतंः । यत् । आज्यंम् । अनुडुहंः । तृण्डुलाः । मिथुनात् । एव । अस्मै । चक्षुंः । प्रेतिं । जन्यति । घृते । भृवृति । तेजंः । वै । घृतम् । तेजंः । चक्षुंः । तेजंसा । एव । अस्मै । तेजंः । चक्षुंः । अवेतिं । रुन्धे । इन्द्रियम् । वै । वीर्यंम् । वृङ्के । भ्रातृंव्यः । यजंमानः । अयंजमानस्य । अद्भुरकंल्पामित्यंद्धर-कृल्पाम् । प्रतिं । निरितिं । वृपेत् । भ्रातृंव्ये । यजंमाने । न । अस्य । इन्द्रियम् । 49

TS 2.2.9.5

वीर्यंम् । वृङ्के । पुरा । वाचः । प्रवंदितोरिति प्र - विदितोः । निरितिं । वपेत् । यावंती । एव । वाक् । ताम् । अप्रोदितामित्यप्रं - उदिताम् । भ्रातृंव्यस्य । वृङ्के । ताम् । अस्य । वाचैम् । प्रवदंन्तीमितिं प्र - वदंन्तीम् । अन्याः । वाचेः । अन्नं । प्रेतिं । वदन्ति । ताः । इन्द्रियम् । वीर्यंम् । यर्जमाने । दुधित् । आग्नावैष्णविमत्यांग्ना - वैष्णवम् । अष्टाकंपालिमत्यष्टा-कृपालम् । निरितिं । वपेत् । प्रातः सवनस्येतिं प्रातः - सवनस्यं । आकाल इत्यां - काले । सरंस्वती । आज्यंभागेत्याज्यं - भागा । स्यात् । बार्,हस्पत्यः । चुरुः । यत् । अष्टाकंपाल् इत्यष्टा - कृपालः । भवंति । अष्टाक्ष्ररेत्यष्टा- अक्ष्र्य । गायत्री । गायत्रम् । प्रातः सवनमितिं प्रातः - सवनम् । प्रातः सवनमितिं प्रातः - सवनम् । एव । तेनं । आप्रोति । 50

TS 2.2.9.6

आग्नावैष्ण्विमत्यांग्ना - वैष्ण्वम् । एकांदशकपाल् मित्येकांदश - कृपाल्म् । निरितिं । वृपेत् । माद्ध्यंन्दिनस्य । सर्वनस्य । आकाल इत्यां - काले । सरंस्वती । आज्यंभागेत्याज्यं - भागा । स्यात् । बार्, ह्रस्पत्यः । चृरुः । यत् । एकांदशकपाल् इत्येकांदश - कृपालः । भवंति । एकांदशाक्ष्ररेत्येकांदश - अक्षुग् । त्रिष्टुप् । त्रैष्टुंभम् । माद्ध्यंन्दिनम् । सर्वनम् । माद्ध्यंन्दिनम् । एव । सर्वनम् । तेनं । आग्नोति । आग्नावैष्ण्विमत्यांग्ना - वैष्ण्वम् । द्वादंशकपाल् मिति द्वादंश - कृपाल्म् । निरितिं । वृपेत् । तृतीयस्वनस्येतिं तृतीय- स्वनस्यं । आकाल इत्यां - काले । सरंस्वती । आज्यंभागेत्याज्यं - भागा । स्यात् । बार्, ह्रस्पत्यः । चृरुः । यत् । द्वादंशकपाल् इति द्वादंश - कृपालः । भवंति । द्वादंशाक्षरेति द्वादंश - अक्षुग् । जगंती । जागंतम् । तृतीयस्वनमितिं तृतीय - स्वनम् । पृव । तेनं । आगोति । देवतांभः । एव । देवताः । 51

TS 2.2.9.7

प्रतिचर्तितिं प्रति - चरंति । युज्ञेनं । युज्ञम् । वाचा । वाचम् । ब्रह्मंणा । ब्रह्मं । कृपालैः । एव । छन्दार्श्तस । आमोतिं । पुरोडाशैः । सर्वनानि । मैत्रावरुणिमितिं मैत्रा - वरुणम् । एकंकपालृमित्येकं - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । वृशायैं । काले । या । एव । असौ । भ्रातृंव्यस्य । वृशा । अनुबन्ध्येत्यंतु - बन्ध्यां । सो इतिं । एव । एषा । एतस्यं । एकंकपालृ इत्येकं-कृपालुः । भ्वृति । न । हि । कृपालैः । पृशुम् । अर्, हिति । आप्तुम् ॥(ब्रह्मंणैवैनंमृभि चंरित - युज्ञो न - तावेवा - ऽस्येन्द्रिय - मांमोति -देवताः - 52

(ब्रह्मणैवैनम्मि चरित - युज्ञो न - तावेवा - ऽस्यैन्द्रिय - मामोति -देवताः - सप्तित्रिश्राच)

(A9)

TS 2.2.10.1

असौ । आदित्यः । न । वीतिं । अरोचत । तस्मैं । देवाः । प्रायंश्चित्तम् । ऐच्छुन्न् । तस्मैं । एतम् । सोमारौद्रमितिं सोमा-रौद्रम् । चुरुम् । निरितिं । अवपन्न् । तेनं । एव । अस्मिन्न् । रुचम् । अदुधुः । यः । ब्रह्मवर्चसकाम् इतिं ब्रह्मवर्चस - कामः । स्यात् । तस्मैं । एतम् । सोमारौद्रमितिं सोमा - रौद्रम् । चुरुम् । निरितिं । वपेत् । सोमम् । च । एव । रुद्रम् । च । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । उपेतिं । धावति । तौ । एव । अस्मिन्न् । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म - वर्चसम् । धृतः । ब्रह्मवर्चसीतिं ब्रह्म - वर्चसी । एव । भवति । तिष्यापूर्णमास इतिं तिष्या - पूर्णमासे । निरितिं । वपेत् । रुद्रः । 53

TS 2.2.10.2

वै । तिष्यंः । सोमंः । पूर्णमांस् इतिं पूर्ण - माुसः । साुक्षादितिं स - अक्षात् । एव । ब्रह्मवर्च्समितिं ब्रह्म - वर्च्सम् । अवेतिं । रुन्धे । परिंश्रित इति परिं - श्रिते । याज्यिति । ब्रह्मवर्च्सस्येतिं ब्रह्म - वर्च्सस्यं । परिंगृहीत्या इति परिं - गृृहीत्यै । श्रेताये । श्रेतवंथ्साया इतिं श्रेत - वृथ्सायै । दुग्धम् । मृथितम् । आज्यम् । भृवति । आज्यम् । प्रोक्षंणमितिं प्र - उक्षंणम् । आज्येन । माुर्ज्यन्ते । यावंत् । एव । ब्रह्मवर्च्समितिं ब्रह्म - वर्च्सम् । तत् । सर्वम् । करोति । अतीतिं । ब्रह्मवर्च्समितिं ब्रह्म - वर्च्सम् । कर्येत् । दुश्यमेतिं दुः - चर्मां । भवितोः । इतिं । मान्वी इतिं । ऋचौं । धाय्ये इतिं । कर्यात् । यत् । वै । किम् । च । मर्नुः । अवंदत् । तत् । भेष्वजम् । 54

TS 2.2.10.3

भेषुजम् । एव । अस्मै । करोति । यदि । बिभीयात् । दुश्वर्मेति दुः - चर्मां । भविष्यामि । इति । सोमापौष्णमितिं सोमा - पौष्णम् । चरुम् । निरितिं । वपेत् । सौम्यः । वै ।

देवतंया । पुरुंषः । पौष्णाः । प्रावंः । स्वयां । एव । अस्मै । देवतंया । प्राभिरितं प्रा - िमः । त्वचंम । करोति । न । दुश्चमेतिं दुः - चर्मां । भवति । सोमारौद्रमितिं सोमा - रौद्रम् । चरुम् । निरितिं । वपेत् । प्रजाकांम् इतिं प्रजा - कामः । सोमः । वै । रेतोधा इतिं रेतः - धाः । अग्निः । प्रजानामितिं प्र - जानाम् । प्रजन्यितिं प्र - जन्यिता । सोमः । एव । अस्मै । रेतः । दर्धाति । अग्निः । प्रजामितिं प्र - जाम् । प्रेतिं । जन्यित् । विन्दते । 55

TS 2.2.10.4

प्रजामितिं प्र -जाम् । सोमारौद्रमितिं सोमा- रौद्रम् । चुरुम् । निरितिं । वुपेत् । अभिचरिन्नत्यंभि-चरन्नं । सौम्यः । वै । देवतंया । पुरुंषः । एषः । रुद्रः । यत् । अग्निः । स्वायाः । एव । एनम् । देवतांये । निष्क्रीयेतिं निः - क्रीयं । रुद्रायं । अपीतिं । दुधाति । ताजक् । आर्तिम् । एतिं । ऋच्छति । सोमारौद्रमितिं सोमा-रौद्रम् । चुरुम् । निरितिं । वुपेत् । ज्योगांमयावीति ज्योक् - आमयावी । सोमंम् । वै । एतस्यं । रसंः । गुच्छति । अग्निम् । शरीरम् । यस्यं । ज्योक् । आमयिति । सोमात् । एव । अस्य । रसंम् । निष्क्रीणातीतिं निः - क्रीणातिं । अग्नेः । शरीरम् । उत् । यदिं । 56

TS 2.2.10.5

इतासुरितीत - असुः । भवित । जीवित । एव । सोमारुद्रयोरितिं सोमा - रुद्रयोः । वै । एतम् । ग्रसितम् । होतां । निरितिं । खिद्रित् । सः । ईश्वरः । आर्तिंम् । आतारिया - अर्तोः । अनुङ्गान् । होतां । देयः । विह्वः । वै । अनुङ्गान् । विह्वः । होतां । विह्वंना । एव । विह्वंम् । आत्मानम् । स्पृणोति । सोमारौद्रमितिं सोमा - रौद्रम् । चरुम् । निरितिं । वृपेत् । यः । कामयेत । स्वे । अस्मै । आयर्तन् इत्यां - यतंने । भ्रातृंव्यम् । जन्येयम् । इतिं । वेदिंम् । परि्गृहोतिं परि - गृह्यं । अर्द्धम् । उद्धन्यादित्युत्-हृन्यात् । अर्द्धम् । न । अर्द्धम् । बुर्,हिषंः । स्तृणीयात् । अर्द्धम् () । न । अर्द्धम् । हृद्धमस्यं । अभ्यादुद्ध्यादित्यिंभ । आव्रद्धम् । अप्रतेन् इत्यां - यतंने । भ्रातृंव्यम् । आव्रद्धम् । अर्द्धम् । न । स्वे । एव । अस्मै । आ्यर्तन् इत्यां - यतंने । भ्रातृंव्यम् ।

जन्यति ॥

-तासु भंवति जीवत्येव सोमारुद्रयोवां एतं ग्रंसितः होता निष्खिदित स ईंश्वर आर्तिमार्तो-रनङ्गान, होत्रा देयो विह्वर्वा अनुङ्गान, विह्निर्होता विह्नित्व विह्निमात्मानः स्पृणोति सोमारौद्रं च्रुं निर्वपेद्यः कामयेत् स्वेऽस्मा आयतेने भ्रातृंव्यं जनयेयमिति वेदिं परिगृह्यार्द्धमुद्धन्यादुर्द्धं नार्द्धं बर्रुहिषंः स्तृणीयादुर्द्धं () नार्द्ध-मिद्ध्मस्याभ्या-दुद्ध्या-ददुर्द्धं न स्व एवास्मां आयतेने भ्रातृंव्यं जनयति ॥ 57 (रुद्रो - भेषुजं - विन्दते- यदिं - स्तृणीयादुर्द्धं - द्वादेश च) (A10)

TS 2.2.11.1

ऐन्द्रम् । एकांदराकपालृमित्येकांदरा - कृपालृम् । निरितिं । वृपेत् । माुरुतम् । सुप्तकंपालृमितिं स्पप्त - कृपालृम् । ग्रामंकाम् इति ग्रामं - काुमः । इन्द्रम् । च । एव । मुरुतः । च । स्वेनं । भागुधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धाुवति । ते । एव । अस्मै । सुजातानितिं स-जातान् । प्रेतिं । युच्छुन्ति । ग्रामी । एव । भुवति । आहुवनीय इत्यां - हुवनीये । ऐन्द्रम् । अधीतिं । श्रुयति । गार्,हंपत्य इति गार्,हं - पृत्ये । माुरुतम् । पाुपुवस्यसस्येतिं पाप - वस्यसस्यं । विधृत्या इति वि - धृत्ये । सुप्तकंपाल् इतिं सुप्त - कृपालः । माुरुतः । भुवति । सुप्तगणा इतिं सुप्त - गुणाः । वै । मुरुतः । गुणाश इतिं गण-शः । एव । अस्मै । सुजातानितिं स - जातान् । अवेतिं । रुन्धे । अनूच्यमान् इत्यंतु - उच्यमाने । एतिं । साुदुयति । विशंम् । एव । 58

TS 2.2.11.2

अस्मै । अनुंवत्मीन्मित्यनुं - वृत्मीन्म् । क्रोति । एताम् । एव । निरितिं । वृपेत् । यः । कामयेत । क्षृत्रायं । च । विशे । च । समदिमितिं स - मदैम् । दुद्ध्याम् । इतिं । ऐन्द्रस्यं । अवद्यन्नित्यंव - द्यन्त् । ब्रूयात् । इन्द्रांय । अन्वितिं । ब्रूहि । इतिं । आश्राव्येत्यां - श्राव्यं । ब्रूयात् । मुरुतः । युज् । इतिं । मारुतस्यं । अवद्यन्नित्यंव - द्यन्त् । ब्रूयात् । मुरुद्ध्य इतिं मुरुत् - भ्यः । अन्वितिं । ब्रूहि । इतिं । आश्राव्येत्यां - श्राव्यं । ब्रूयात् । इन्द्रंम् । यज् । इतिं । स्वे । एव । एभ्यः । भागधेय इतिं भाग - धेयें । समदमितिं स - मदम् । दुधाति । वितृश्हाणा इतिं वि-तृश्हाणाः । तिष्ठन्ति । एताम् । एव । 59

TS 2.2.11.3

निरितिं । व्रपेत् । यः । कामयंत । कल्पंरन्न् । इतिं । यथादुवृतमितिं यथा - देवृतम् । अवदायेत्यंव - दायं । यथादुवृतमितिं यथा - देवृतम् । युजेत् । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । एव । एनान् । यथायथमितिं यथा - यथम् । कृल्पयति । कल्पंन्ते । एव । ऐन्द्रम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदश - कृपाल्रम् । निरितिं । वृपेत् । वृश्वदेवमितिं वैश्व - देवम् । द्वादंशकपाल्मिति द्वादंश - कृपाल्रम् । ग्रामंकाम् इति ग्रामं - कामः । इन्द्रम् । च । एव । विश्वान् । च । देवान् । स्वेनं । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । ते । एव । अस्मै । सुजातानितिं स - जातान् । प्रेतिं । युच्छन्ति । ग्रामी । एव । भवति । ऐन्द्रस्यं । अवदायेत्यंव - दायं । वैश्वदेवस्येतिं वैश्व-देवस्यं । अवेतिं । चेत् । अर्थ । ऐन्द्रस्यंः । 60

TS 2.2.11.4

उपरिष्टात् । इन्द्रियेणं । एव । अस्मै । उमयतः । सृजातानितिं स - जातान् । परीतिं । गृह्णाति । उपाधाय्यं पूर्वयमित्युंपाधाय्यं - पूर्वयम् । वासः । दक्षिणा । सृजातानामितिं स - जातानाम् । उपहित्या इत्युपं - हित्यै । पृश्विये । दुग्धे । प्रैयंङ्गवम् । चरुम् । निरितिं । वृपेत् । मुरुद्भ्य इतिं मुरुत् - भ्यः । ग्रामंकाम् इति ग्रामं - कामः । पृश्विये । वै । पयंसः । मुरुतः । जाताः । पृश्विये । प्रियङ्गवः । मारुताः । खळुं । वै । देवतंया । सृजाता इतिं स - जाताः । मुरुतः । एव । स्वेनं । भाग्धेयेनेतिं भाग - धेयेन । उपेतिं । धावति । ते । एव । अस्मै । सुजातानितिं स - जातान् । प्रेतिं । यच्छन्ति । ग्रामी । एव । भवति । प्रियवंती इतिं प्रिय - वृती । याज्यानुवाक्ये इतिं याज्या - अनुवाक्ये । 61

TS 2.2.11.5

भवतः । प्रियम् । एव । एनम् । समानानाम् । करोति । द्विपदेतिं द्वि - पदां । पुरोनुवाक्येतिं पुरः - अनुवाक्यां । भवति । द्विपद् इतिं द्वि - पदंः । एव । अवेतिं । रुन्धे । चतुंष्पदेति चतुः - पदाः । याज्यां । चतुंष्पद् इति चतुः - पदाः । एव । पराून् । अवेतिं । रुन्धे । देवासुरा इतिं देव - असुराः । साँयंता इति सं - यत्ताः । आसन्न । ते । देवाः । मिथः । विप्रिया इति वि - प्रियाः । आसन्न । ते । अन्यः । अन्यस्में । ज्यैष्ट्यांय । अतिष्ठमानाः । चतुर्द्वेतिं चतुः - धा । वीतिं । अक्रामन्न । अग्निः । वसुंभिरिति वसुं - भिः । सोमः । रुद्रैः । इन्द्रः । मरुद्धिरितिं मरुत् - भिः । वरुणः । आदित्यैः । सः । इन्द्रः । प्रजापंतिमितिं प्रजा - पतिम् । उपेतिं । अधावत् । तम् । 62

TS 2.2.11.6

पुतयां । स्ज्ञांन्येतिं सं - ज्ञान्यां । अयाज्यत् । अग्नयं । वसुंमत् इति वसुं - मृते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्मित्यष्टा - कृपाल्म् । निरितिं । अवपत् । सोमांय । रुद्रवंत इतिं रुद्र - वते । चुरुम् । इन्द्रांय । मुरुत्वंते । पुरोडाशंम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदश - कृपाल्म् । वरुणाय । आदित्यवंत इत्यादित्य - वते । चुरुम् । ततः । वै । इन्द्रंम् । देवाः । ज्येष्ट्यांय । अभि । समितिं । अजानत् । यः । सुमानैः । मिथः । विप्रिय इति वि - प्रियः । स्यात् । तम् । पृतयां । स्ज्ञांन्येतिं सं - ज्ञान्यां । याज्येत् । अग्नयं । वसुंमत् इति वसुं - मृते । पुरोडाशंम् । अष्टाकंपाल्मित्यष्टा - कृपाल्म् । निरितिं । वपेत् । सोमांय । रुद्रवंत इतिं रुद्र - वते । चुरुम् । इन्द्रांय । मुरुत्वंते इत्यादित्य - वते । चुरुम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदश - कृपाल्म् । वरुणाय । सामानाः । अभि । समितिं । जानते । वरिष्टः । सुमानानांम् । भुवति ॥ 63

(विशंमेव - तिष्ठन्त्येतामे - वाथैन्द्रस्यं - याज्यानुवाक्यं - तं - वरुंणाय -चतुंर्दश च) (A11)

TS 2.2.12.1

हिर्ण्यग्रभं इतिं हिरण्य - ग्रभः । आपः । हु । यत् । प्रजांपत् इति प्रजां - प्रते ॥ सः । वेद् । पुत्रः । पितरंम् । सः । मातरंम् । सः । सूनुः । भुवत् । सः । भुवत् । पुनंम्घ इति पुनंः - मघः ॥ सः । द्याम् । और्णोत् । अन्तरिक्षम् । सः । सुवंः । सः । विश्वाः । भुवंः । अभवत् । सः । एतिं । अभवत् ॥ उदितिं । उ । त्यम् । चित्रम् ॥ सः । प्रत्नवदितिं प्रतन-वत् । नवीयसा । अग्ने । द्युम्नेनं । स्रग्यतेतिं सं - यतां ॥ बृहत् । तुत्नन्थु । भानुनां ॥ नीतिं । काव्यां । वेधसः । रार्थतः । कुः । हस्ते । द्धांनः । 64

TS 2.2.12.2

नर्यां । पुरूणिं ॥ अग्निः । भुवत् । रियेपतिरितिं रिय - पितिः । रियीणाम् । सन्ना । चुक्राणः । अमृतांनि । विश्वां ॥ हिरंण्यपाणिमिति हिरंण्य - पाणिम् । ऊतये । सिवितारंम् । उपेतिं । ह्वये ॥ सः । चेतां । देवतां । पुदम् ॥ वामम् । अद्य । सिवितः । वामम् । उ । श्वः । दिवेदिंव इतिं दिवे - दिवे । वामम् । अस्मभ्यमित्यस्म - भ्यम् । सावीः ॥ वामस्यं । हि । क्षयंस्य । देव । भूरेः । अया । धिया । वामभाज इतिं वाम - भाजः । स्याम् ॥ बट् । इत्था । पर्वतानाम् । खिद्रम् । बिभुर्,षि । पृथिवि ॥ प्रेतिं । या । भूमि । प्रवत्वित । मुह्ना । जिनोषिं । 65

TS 2.2.12.3

महिनि ॥ स्तोमांसः । त्वा । विचारिणीतिं वि - चारिणि । प्रतीतिं । स्तोभिन्ते । अक्तिभिरित्यक्ति - भिः ॥ प्रेतिं । या । वाजम् । न । हेषंन्तम् । पेरुम् । अस्यंसि । अर्जुनि ॥ ऋदृद्रेण । सख्यां । सचेय । यः । मा । न । रिष्येत् । हुर्यश्वेतिं हरि-अश्व । पीतः ॥ अयम् । यः । सोमः । न्यधायीतिं नि - अधायि । अस्मे इतिं । तस्मै । इन्द्रम् । प्रतिर्मितिं प्र - तिरम् । एमि । अच्छं ॥ आपान्तमन्युरित्यापान्त - मन्युः । तृपलंप्रभमेंतिं तृपलं - प्रभुम् । धुनिः । शिमीवान् । शरुंमानिति शरुं - मान् । ऋजीषी ॥ सोमः । विश्वांनि ।

अतुसा । वर्नानि । न । अर्वाक् । इन्द्रंम् । प्रतिमानानीतिं प्रति - मार्नानि । देुभुः ॥ प्रेतिं । 66

TS 2.2.12.4

सुवानः । सोमंः । ऋत्युरित्यृंत - युः । चिकेृत् । इन्द्रांय । ब्रह्मं । जमदंग्निः । अर्चत्रं ॥ वृषां । यन्ता । असि । शवंसः । तुरस्यं । अन्तः । यच्छ । गृणते । धर्त्रम् । दृश्ह् ॥ स्वाध् इतिं स - बाधंः । ते । मदंम् । च । शुष्मयम् । च । ब्रह्मं । नरंः । ब्रह्मकृत् इतिं ब्रह्म - कृतः । स्पूर्यन्न् ॥ अर्कः । वा । यत् । तुरतें । सोमंचक्षा इति सोमं - चृक्षाः । तत्रं । इत् । इन्द्रंः । दुधते । पृथ्स्वितिं पृत् - सु । तुर्याम् ॥ वर्षट् । ते । विष्णो । आसः । एतिं । कृणोमि । तत् । मे । जुष्स्व । शिपिविष्टेतिं शिपि - विष्टु । हृव्यम् ॥ 67

TS 2.2.12.5

वर्द्धन्तु । त्वा । सुष्टुतय इतिं सु - स्तुतयः । गिरः । मे । यूयम् । पात् । स्वस्तिभिरितिं स्वस्ति - भिः । सदा । नः ॥ प्रेतिं । तत् । ते । अद्य । शिपिविष्टेतिं शिपि - विष्ट । नामं । अर्यः । शश्र्मामि । वयुनांनि । विद्वान् ॥ तम् । त्वा । गृणामि । तवसँम् । अतंवीयान् । क्षयंन्तम् । अस्य । रजंसः । प्राके ॥ किम् । इत् । ते । विष्णो इतिं । परिचक्ष्यमितिं परि - चक्ष्यम् । भूत् । प्रेतिं । यत् । ववक्षे । शिपिविष्ट इतिं शिपि - विष्टः । अस्मि ॥ मा । वर्षः । अस्मत् । अपेतिं । गृहः । एतत् । यत् । अन्यरूपं इत्यन्य - रूपः । सिम्थ इतिं सं - इथे । बुभूथं ॥ 68

TS 2.2.12.6

अग्नें । दाः । दा्शुषें । रियम् । वीरवंन्तिमितिं वीर - वन्तम् । परींणसिमिति परिं - नसम् । शिशीहि । नः । सूनुमत् इतिं सूनु-मतः ॥ दाः । नः । अग्ने । शितिनः । दाः । सहस्रिणः । दुरः । न । वाजम् । श्रुत्यैं । अपेतिं । वृिध् ॥ प्राची इतिं । द्यावापृथिवी इति द्यावाँ -पृथिवी । ब्रह्मणा । कृिध् । सुवंः । न । शुक्रम् । उषसंः । वीतिं । दिद्युतुः ॥ अग्निः । दाः । द्रविंणम् । वीरपेशा इतिं वीर - पेशाः । अग्निः । ऋषिंम् । यः । सहस्रां । सनोतिं ॥ अग्निः । दिवि । ह्व्यम् । एतिं । ततान् । अग्नेः । धामांनि । विभृतेति वि - भृता । पुरुत्रेतिं पुरु - त्रा ॥ मा । 69

TS 2.2.12.7

नः । मुर्द्धाः । एति । तु । भूरु ॥ घृतम् । न । पूतम् । तुनूः । अरेपाः । शुचि । हिरंण्यम् ॥ तत् । ते । रुक्मः । न । रोचत् । स्वधाव इति स्वधा - वः ॥ उमे इति । सुश्चन्द्रेति सु - चन्द्र । सूर्पिषः । दवीं इति । श्रीणीषे । आसिन ॥ उतो इति । नः । उदिति । पुपूर्याः । उक्थेषु । श्वसः । पते । इषम् । स्तोतृभ्य इति स्तोतृ-भ्यः । एति । भूरु ॥ वायो इति । शृतम् । हरीणाम् । युवस्व । पोष्याणाम् ॥ उत । वा । ते । सहस्रिणः । रथः । एति । यातु । पाजंसा ॥ प्रेति । याभिः । 70

TS 2.2.12.8

यासि । बाधाः सम्म । अच्छं । नियुद्धिरितिं नियुत् - भिः । वायो । इष्टये । दुरोण इतिं दुः - ओने ॥ नीतिं । नः । रियम् । सुभोजंसिमितिं सु - भोजंसम् । युव् । इह । नीतिं । वीरविदितिं वीर - वृत् । गर्व्यम् । अश्वियम् । चृ । राधः ॥ रेवतीः । नः । सुधमादु इतिं सध - मादः । इन्द्रे । सुन्तु । तुविवांजा इतिं तुवि - वाजाः ॥ श्रुमन्तः । याभिः । मदेम ॥ रेवान् । इत् । रेवतः । स्तोता । स्यात् । त्वावंत् इति त्व - वृतः । मुघोनः ॥ प्रेतिं । इत् । उ । हरिव् इतिं हरि - वः । श्रुतस्यं ॥ 71

(दर्धानो - जिनोषिं - देभुः प्र - हुव्यं - बुभूथ - मा - याभिं - श्वत्वारिश्वार्च) (A12)

praSna korvai with starting padams of 1 to 12 Anuvaakams:-(प्रजापंतिस्ताः सृष्टा - अग्नयं पथिकृते - ग्नयं कामाया - ग्नयंत्रवंत -वैश्वानुर -मांदित्यं चुरु - मैन्द्रं चुरु - मिन्द्रायान्वृंजव - आग्नावैष्णुव -मुसौ सोमारौद्र - मैन्द्रमुकांदशकपालश्- हिरण्यगुर्भो - द्वादंश)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (प्रजापंति - र्ग्नये कामाया - ऽभि सं भंवतो - यो विद्विषाणयो -रिध्मे सन्नं ह्ये - दाग्नावैष्ण्वमु - परिष्टा - द्यासे दाश्वाश्स - मेकंसप्ततिः)

first and last padam of second praSnam of kANDam 2 :- (प्रजापंतिः - प्रेदुं हरिवः श्रुतस्यं)

॥ हरिं: ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥ 2.2.1 AppEndix

2.2.12.1 - हिर्ण्यगर्भ >1, हिर्ण्यगर्भः समेवर्तताग्रे भूतस्यं जातः पितरेकं आसीत् । स दांधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवायं हिवषां विदेम ॥ (Appearing in TS 4-1-8-3)

2.2.12.1 - आपों ह् यत्>2, आपों ह् यन् मंहती र्विश्वमायन् दक्ष्मं दधांना जनयंन्तीर्प्निं । ततों देवानां निरंवर्ततासुरेकः कस्मै देवायं ह्विषां विधेम ॥ (Appearing in TS 4-1-8-3)

2.2.12.1 - प्रजापते>3
प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वां जातानि परि ता बंभूव ।
यत्कांमास्ते जुहुमस्तन्नों अस्तु व्यश् स्यांम् पतंयो रयीणां ॥
(Appearing in TS 1-8-14-2)

2.2.12.1 - उदुत्यं>4 उदु त्यंजातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वांय सूर्यं ॥(appearing in TS 1-4-43-1)

2.2.12.1 - चित्रं > 5 चित्रं देवाना-मुदंगादनीकं चक्षं र्मित्रस्य वरुणस्याऽग्नेः । आऽ प्रा द्यावांपृथिवी अन्तरिक्षः सूर्य आत्मा जर्गतस्त्रस्थुषंश्च ॥ (Appearing in TS 1-4-43-1) 2.2.12.7- नो मर्धी>6 मा नो मर्धीरा भरा दुद्धि तन्नः प्र दाशुषे दातंवे भूरि यत् ते । नव्ये देष्णे शुस्ते अस्मिन् तं उक्थे प्र ब्रंवाम वयमिन्द्र स्तुवन्तंः ॥ (Appearing in TS 1-7-13-3)

2.2.12.7 - रा तू भंर > 7 आ तू भंर मार्किरेतत् परिष्ठाद्विद्या हि त्वा वस्तुंपतिं वसूंनां । इन्द्र यत् ते माहिनं दत्रमस्त्यस्मभ्यं तद्धंर्यश्च प्रयंन्धि ॥ (Appearing in TS 1-7-13-3)